# מהדורה למורה – מפתח תשובות

**מטרות הדף:**

- לזהות את חלקי הטיעון (טענה, נימוק, ראיה, מסקנה)
- להבחין בין עובדה לדעה ולהשתמש נכון במילות קישור
- לזהות כשלי טיעון נפוצים ולבנות פסקה טיעונית מסודרת

גרסה רגילה – כל הפריטים.

## חלק א' – חלק א – שאלות אמריקאיות

1. א – טענה
2. א – עובדה
3. א – לעומת זאת
4. א – לחזק את הנימוק בעזרת דוגמה או נתון
5. א – פגיעה אישית

## חלק ב' – חלק ב – נכון או לא נכון

1. נכון – אפשר לבדוק את זה באמצעות מידע מדעי
2. לא נכון – זו דעה אישית שאי אפשר להוכיח
3. לא נכון – "לכן" מציינת תוצאה או מסקנה, לא ניגוד
4. נכון – שני החלקים ביחד הופכים את הטיעון למשכנע
5. נכון – זו דוגמה נפוצה לכשל טיעון

## חלק ג' – חלק ג – השלמת משפטים

1. נימוק
2. ראיה
3. דעה
4. בנוסף

## חלק ד' – חלק ד – התאמה בין מילת קישור לתפקידה

1. 1 – ג (מציינת תוצאה או מסקנה)
2. 2 – ד (מציינת ניגוד בין רעיונות)
3. 3 – ה (מציינת דוגמה התומכת בטענה)
4. 4 – א (מציינת הוספת מידע לטענה)
5. 5 – ב (מציגה נקודת מבט נגדית)

## חלק ה' – חלק ה – סדר נכון של בניית פסקה טיעונית

1. כתיבת הטענה המרכזית
2. הצגת נימוק התומך בטענה
3. הבאת ראיה או דוגמה לחיזוק הנימוק
4. התייחסות לטענה נגדית
5. כתיבת מסקנה המסכמת את הטיעון

## חלק ו' – חלק ו – כתיבה טיעונית

1. יש לבדוק טענה ברורה, נימוק הגיוני המסביר את הטענה, וראיה רלוונטית שמחזקת את הנימוק
2. יש לבדוק זיהוי נכון של כשל טיעון (כגון פגיעה אישית, הכללת יתר) והסבר הגיוני מדוע מדובר בטעות

## כרטיס יציאה – מה לחפש

- טענה, נימוק וראיה (אפשר גם מסקנה)
- למשל: לעומת זאת / מצד שני
- כשל טיעון הוא טעות בהיגיון, כמו פגיעה אישית או הכללת יתר

**טיפים להפעלה:**

- אפשר לקשר את הדף למשחק הטיעון בחוברת ולבקש מהתלמידים לנסות לפתור שלב נוסף אחרי הדף
- כדאי לעבור על חלק ו בעל פה בכיתה כדי לוודא שהתלמידים מבינים את ההבדל בין נימוק לראיה
- מומלץ להתחיל בחלקים א-ג עם תלמידים מתקשים ולהשאיר את חלקי ד-ו לתלמידים מתקדמים

# דף תרגול: כתיבה טיעונית – משחק הטיעון

דף התלמיד/ה רגיל

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל את מה שלומדים במשחק הטיעון בחוברת – חלקי הטיעון, עובדה מול דעה, מילות קישור, כשלי טיעון וסדר הכתיבה של פסקה טיעונית משכנעת.

## 1 חלק א' – חלק א – שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** מהו החלק בטיעון שמציג את העמדה המרכזית של הכותב?

א) טענה ב) ראיה ג) נימוק ד) מסקנה

**2.** משפט שאפשר לבדוק אם הוא נכון או לא נכון נקרא:

א) עובדה ב) דעה ג) נימוק ד) מילת קישור

**3.** איזו מילת קישור משמשת להצגת ניגוד בין רעיונות?

א) לעומת זאת ב) בנוסף ג) למשל ד) לכן

**4.** מה תפקידה של הראיה בפסקה טיעונית?

א) לחזק את הנימוק בעזרת דוגמה או נתון ב) להביע דעה אישית בלבד ג) לסכם את הטיעון

ד) לשנות את הטענה המקורית

**5.** כשל טיעון שבו תוקפים את האדם במקום את הטענה שלו נקרא:

א) פגיעה אישית ב) הכללת יתר ג) ניגוד שווא ד) סמכות מדומה

## 2 חלק ב' – חלק ב – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | המשפט "ים המלח הוא הים המלוח בעולם" הוא עובדה | ☐ | ☐ |
| 2 | המשפט "פיצה היא המאכל הכי טעים בעולם" הוא עובדה | ☐ | ☐ |
| 3 | מילת הקישור "לכן" משמשת להצגת ניגוד | ☐ | ☐ |
| 4 | פסקה טיעונית חייבת לכלול גם נימוק וגם ראיה | ☐ | ☐ |
| 5 | כשל "הכללת יתר" הוא כאשר מסיקים מסקנה כללית ממקרה בודד אחד | ☐ | ☐ |

## 3 חלק ג' – חלק ג – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

**1.** החלק בטיעון שמסביר מדוע הטענה נכונה נקרא _____

**2.** דוגמה, נתון או מחקר שמחזקים את הנימוק נקראים _____

**3.** משפט שמבטא רגש או עמדה אישית ולא ניתן להוכיח אותו נקרא _____

**4.** מילת הקישור _____ משמשת להוספת מידע נוסף לטענה

## 4 חלק ד' – חלק ד – התאמה בין מילת קישור לתפקידה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** לכן | ___ | **א.** מציינת הוספת מידע לטענה |
| **2.** לעומת זאת | ___ | **ב.** מציגה נקודת מבט נגדית |
| **3.** למשל | ___ | **ג.** מציינת תוצאה או מסקנה |
| **4.** בנוסף | ___ | **ד.** מציינת ניגוד בין רעיונות |
| **5.** מצד שני | ___ | **ה.** מציינת דוגמה התומכת בטענה |

## 5 חלק ה' – חלק ה – סדר נכון של בניית פסקה טיעונית

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

| | |
|---|---|
| ☐ | התייחסות לטענה נגדית |
| ☐ | כתיבת מסקנה המסכמת את הטיעון |
| ☐ | כתיבת הטענה המרכזית |
| ☐ | הצגת נימוק התומך בטענה |
| ☐ | הבאת ראיה או דוגמה לחיזוק הנימוק |

## 6 חלק ו' – חלק ו – כתיבה טיעונית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

**1.** בחרו נושא שמעניין אתכם וכתבו טענה אחת לגביו, יחד עם נימוק וראיה שתומכים בה

**2.** חשבו על ויכוח ששמעתם (בטלוויזיה, ברשת או בשיחה) וכתבו כשל טיעון אחד שהופיע בו, והסבירו בקצרה למה הוא כשל

## כרטיס יציאה

מהם שלושת החלקים העיקריים שצריכים להיות בפסקה טיעונית?

תנו דוגמה למילת קישור שמציינת ניגוד

מהו כשל טיעון, ותנו דוגמה אחת

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀